

Підсумки діяльності кредитних установ за 2015 рік

Станом на 31.12.2015 у Державному реєстрі фінансових установ налічувалось 728 кредитних установ (табл. 1), у тому числі:

- 588 кредитних спілок;
- 110 інших кредитних установ;
- 30 юридичних осіб публічного права.

Таблиця 1

Кількість кредитних установ у Державному реєстрі фінансових установ

Реєстрація кредитних установ	Станом на 31.12.2013	Станом на 31.12.2014	Станом на 31.12.2015
Кількість кредитних установ, всього	739	711	728
<i>у тому числі:</i>			
кредитних спілок	624	589	588
інших кредитних установ	85	92	110
юридичних осіб публічного права	30	30	30

Станом на 31.12.2015 кількість кредитних установ у порівнянні з аналогічною датою 2014 року збільшилась на 17 одиниць, або на 2,4%. Кількість кредитних спілок зменшилась на 1 одиницю (на 0,2%). В той же час кількість інших кредитних установ збільшилась на 18 одиниць (на 19,6%).

Також, у Державному реєстрі фінансових установ налічувалося 1 518 відокремлених підрозділів кредитних установ, в т.ч. 593 відокремлених підрозділів кредитних спілок та 925 відокремлених підрозділів інших кредитних установ.

За територіальною ознакою найбільша кількість кредитних установ зареєстрована в таких областях:

- м. Києві та Київській області – 163 (22,4%);
- Харківській – 49 (6,7%);
- Луганській – 47 (6,5%);
- Донецькій – 41 (5,6%);
- Дніпропетровській – 35 (4,8%).

Аналіз діяльності кредитних установ проведено на підставі поданих звітних даних за 2015 рік.

Результати діяльності кредитних установ та динаміку основних показників їх діяльності наведено в табл. 2.

Динаміка основних показників діяльності кредитних установ

Кредитні установи	Станом на 31.12.2013	Станом на 31.12.2014	Станом на 31.12.2015	Темпи приросту, %	
				31.12.2014/ 31.12.2013	31.12.2015/ 31.12.2014
Кредитні спілки					
Кількість зареєстрованих кредитних спілок	624	589	588	-5,6	-0,2
Кількість членів КС, (тис. осіб)	980,9	821,6	764,6	-16,2	-6,9
Кількість членів КС, які мають внески на депозитних рахунках, (тис. осіб)	40,3	31,5	26,5	-21,8	-15,9
Кількість членів КС, які мають діючі кредитні договори, (тис. осіб)	233,6	186,6	162,2	-20,1	-13,1
Загальні активи, (млн. грн.)	2 598,8	2 338,7	2 064,3	-10,0	-11,7
Капітал, (млн. грн.)	1 055,6	1 048,7	1 040,9	-0,7	-0,7
Кредити, надані членам КС (залишок на кін. періоду), (млн.грн.)	2 349,1	1 994,4	1 792,7	-15,1	-10,1
Внески членів КС на депозитні рахунки (залишок на кін. періоду), (млн. грн.)	1 330,1	989,8	855,2	-25,6	-13,6
Інші кредитні установи					
Кількість зареєстрованих інших кредитних установ	85	92	110	8,2	19,6
Загальні активи, (млн. грн.)	8 137,8	12 660,2	17 441,7	55,6	37,8
Капітал, (млн. грн.)	2 434,4	2 649,0	3 154,3	8,8	19,1
Обсяг виданих кредитів, (млн. грн.)	3 981,8	5 138,5	7 691,0	29,0	49,7
Юридичні особи публічного права					
Кількість зареєстрованих юридичних осіб публічного права	30	30	30	0,0	0,0
Загальні активи, (млн. грн.)	4 445,9	7 111,9	7 263,3	60,0	2,1
Капітал, (млн. грн.)	1 257,8	1 471,2	1 589,0	17,0	8,0
Обсяг виданих кредитів, (млн. грн.)	2 732,2	2 724,2	2 437,5	-0,3	-10,5

Кредитні спілки

Станом на 31.12.2015 кількість кредитних спілок становила 588, відокремлених підрозділів – 593.

За кількістю членів кредитних спілок лідирують Львівська область (118,9 тис. осіб), м. Київ та Київська область (64,5 тис. осіб), Івано-Франківська (62,0 тис. осіб), Запорізька (56,8 тис. осіб) та Закарпатська області (51,9 тис. осіб).

Лідерами за розмірами активів є кредитні спілки м. Києва та Київської області (575,7 млн. грн.), Харківської (179,0 млн. грн.), Львівської (154,7 млн. грн.) та Херсонської областей (150,7 млн. грн.).

За результатами 2015 року, як і в попередні періоди, більшість кредитних спілок 236 (59,7%) об'єднує кількість членів – до 1,0 тис. осіб. При цьому достатньо велика кількість кредитних спілок 145 (36,7%) об'єднує від 1,0 тис. до 10,0 тис. членів. Розподіл кредитних спілок за кількістю членів наведено в табл. 3 та зображено на рис. 3.

Таблиця 3

Розподіл кредитних спілок за кількістю членів

Показник	Станом на 31.12.2014	Станом на 31.12.2015
до 1 тис. осіб	244	236
від 1 тис. до 10 тис. осіб	160	145
від 10 тис. до 20 тис. осіб	9	9
більше 20 тис. осіб	6	5
Всього (кількість поданих звітних даних)	419	395

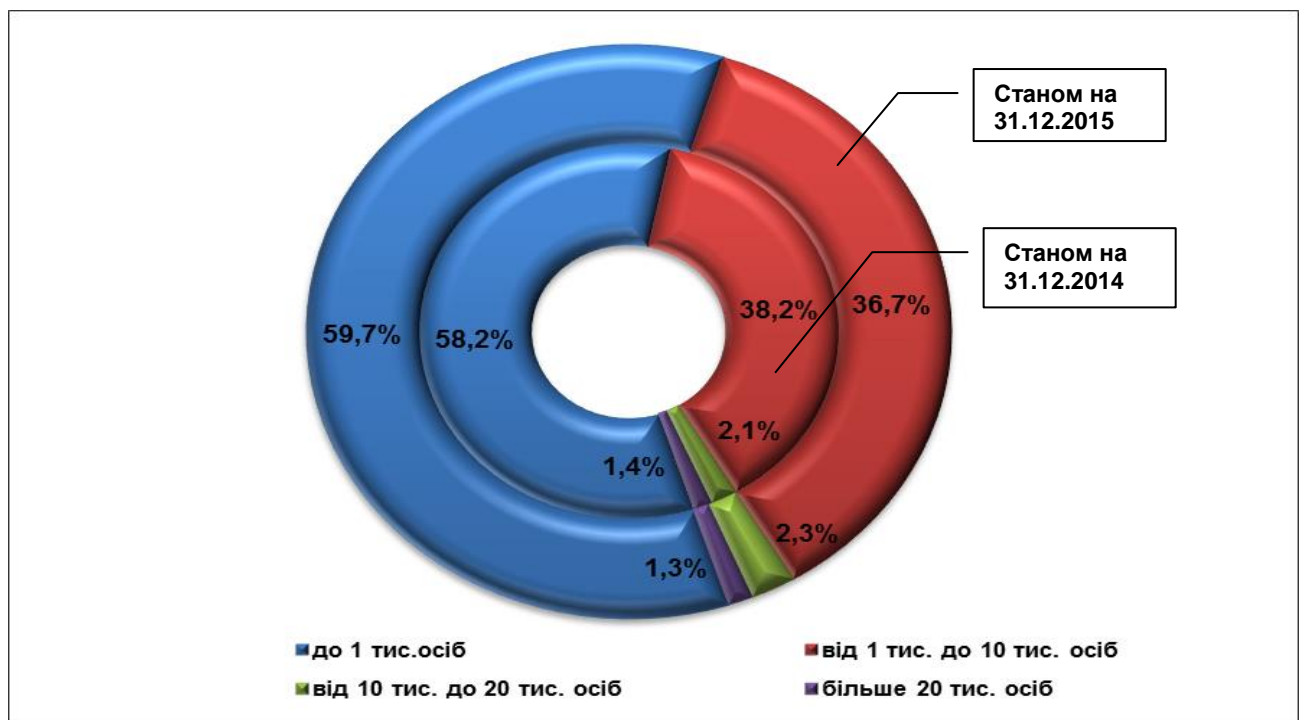

Рис. 3. Групування кредитних спілок за кількістю членів

На кінець 2015 року **кількість членів кредитних спілок** становила **764,6 тис. осіб**, що на 57,0 тис. осіб (6,9%) менше, ніж на кінець 2014 року. Також відбулося зменшення і в структурі членів кредитних спілок. Так, зменшилися частки членів кредитних спілок, які мають діючі кредитні договори, з 186,6 тис. осіб до 162,2 тис. осіб та членів кредитних спілок, які мають діючі депозитні договори, з 31,5 тис. осіб до 26,5 тис. осіб (рис. 4).

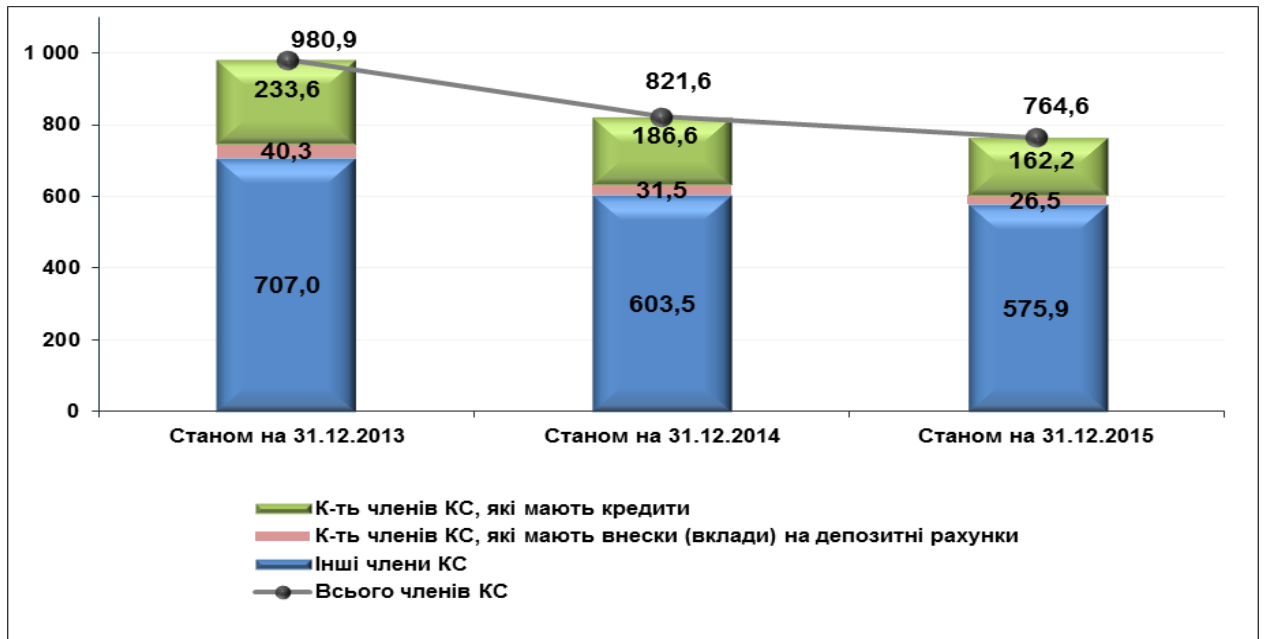

Рис .4. Динаміка кількості членів кредитних спілок (тис. осіб)

Крім того, відбулося зменшення частки інших осіб, які не користуються послугами кредитних спілок, але залишаються їх членами, з 603,5 тис. осіб до 575,9 тис. осіб.

Система кредитних спілок станом на 31.12.2015 порівняно з аналогічною датою 2014 року демонструє зменшення активів і капіталу (рис. 5.).

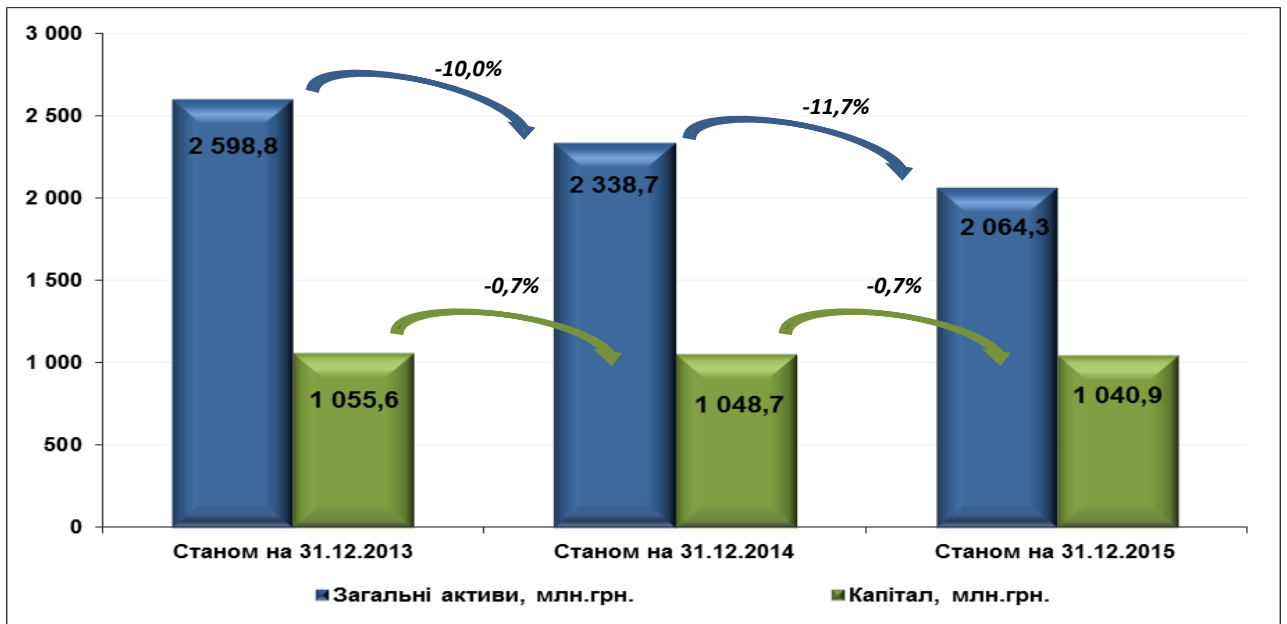

Рис. 5. Динаміка основних показників діяльності кредитних спілок

Загальний обсяг активів кредитних спілок станом на 31.12.2015 становить **2 064,3 млн. грн.** і зменшився на 274,4 млн. грн., або на 11,7% порівняно з відповідною датою 2014 року (станом на 31.12.2014 – 2 338,7 млн. грн.).

Загальний обсяг капіталу станом на 31.12.2015 становить **1 040,9 млн. грн.** та порівняно з 31.12.2014 зменшився на 7,8 млн. грн., або на 0,7%.

Загальний капітал сформовано на:

- 46,5% (484,3 млн. грн.) за рахунок пайових внесків членів кредитних спілок;
- 43,8% (456,0 млн. грн.) за рахунок резервного капіталу;
- 12,4% (128,6 млн. грн.) за рахунок додаткового капіталу.

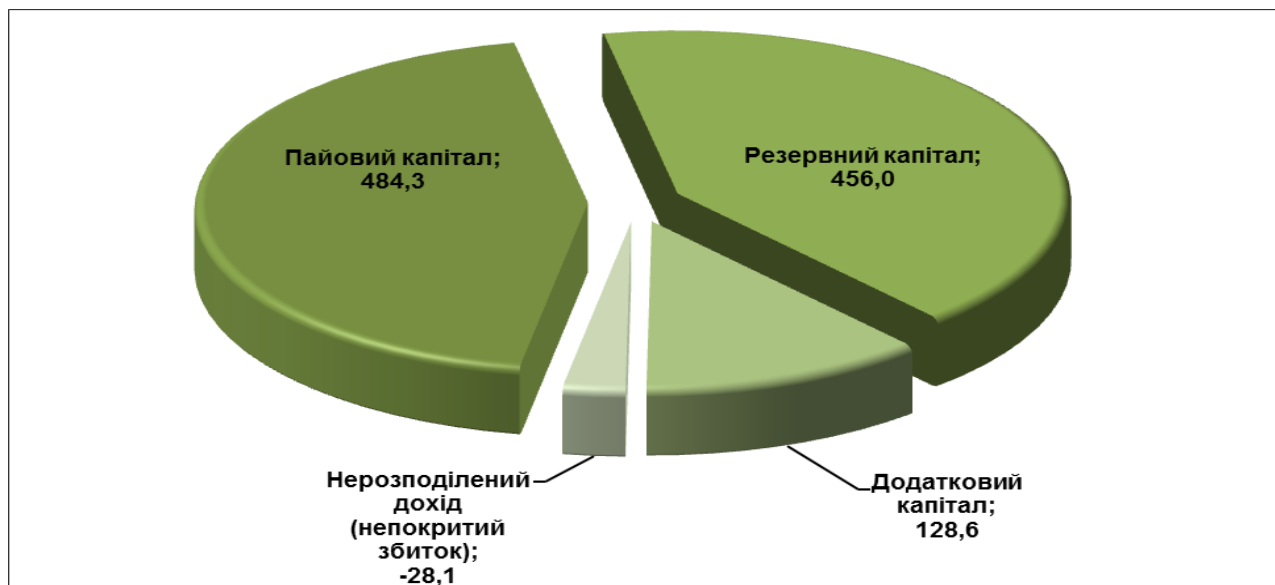

Рис.6. Структура капіталу станом на 31.12.2015 (млн. грн.)

Групування кредитних спілок за обсягом активів станом на 31.12.2015 наведено в табл. 4.

Таблиця 4

Розподіл кредитних спілок за обсягом їх активів станом на 31.12.2015

Групи кредитних спілок за обсягом активів	Обсяг активів групи кредитних спілок, млн.грн.	Частка активів, що належать до групи, %	Кількість кредитних спілок, що належать до групи	Частка кредитних спілок, що належать до групи, %
більше 100 млн. грн.	388,2	18,8	3	0,8
50 -100 млн. грн.	85,1	4,1	1	0,3
10 – 50 млн. грн.	857,1	41,5	39	9,8
5 – 10 млн. грн.	256,0	12,4	35	8,8
1 – 5 млн. грн.	429,3	20,8	178	45,1
до 1 млн. грн.	48,7	2,4	139	35,2
Всього	2 064,3	100,0	395	100,0

Дані таблиці 4 свідчать, що в загальному обсязі активів найбільшу частку (41,5%) становить група із 39 кредитних спілок (9,8% від кількості кредитних спілок, які подали звітні дані за 2015 рік) з обсягом активів від 10 до 50 млн. грн.

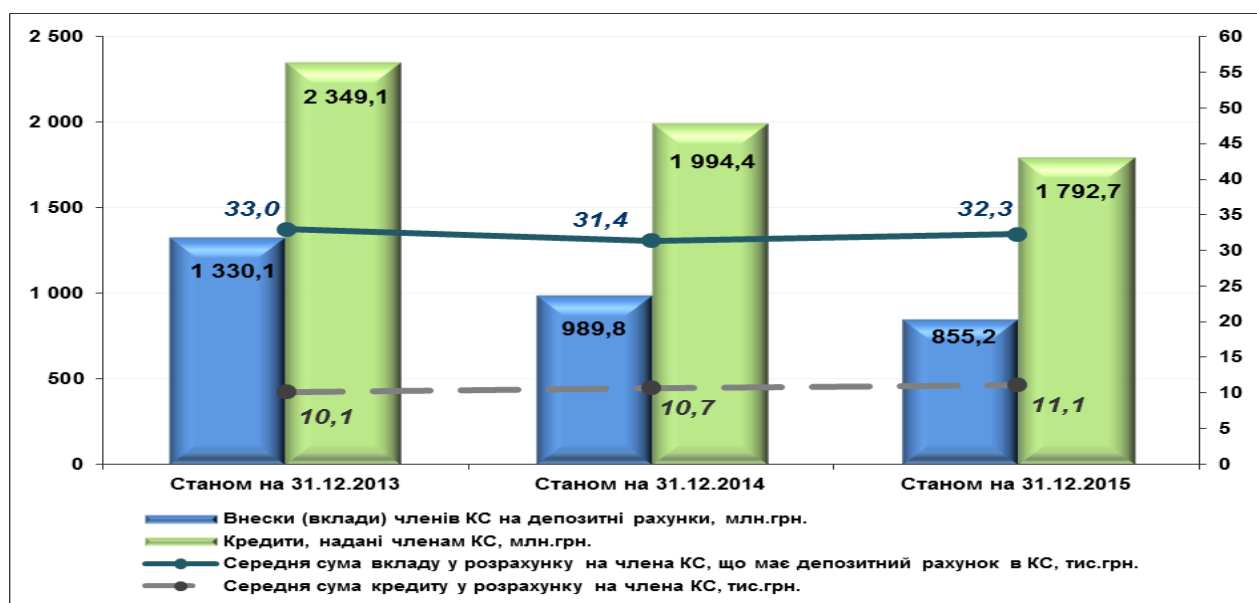

Рис. 7. Динаміка кредитування та залучення внесків членів кредитних спілок

Обсяг кредитного портфеля перевищує обсяг залучених депозитних внесків (вкладів) у 2 рази.

Станом на 31.12.2015 кредити, надані членам кредитних спілок, становлять **1 792,7 млн. грн.** та порівняно з відповідним періодом 2014 року зменшилися на 10,1% (201,7 млн. грн.). Середній розмір кредиту на одного члена кредитної спілки, який має кредит, становить 11,1 тис. грн. (на 31.12.2013 – 10,1 тис. грн., на 31.12.2014 – 10,7 тис. грн.).

Станом на 31.12.2015 на депозитних рахунках членів кредитних спілок обліковувалось вкладів на загальну суму **855,2 млн. грн.**, що менше на 13,6% (134,6 млн. грн.), ніж за аналогічний період 2014 року. Середня сума внесків на депозитні рахунки становить 32,3 тис. грн. (станом на 31.12.2013 – 33,0 тис. грн., станом на 31.12.2014 – 31,4 тис. грн.).

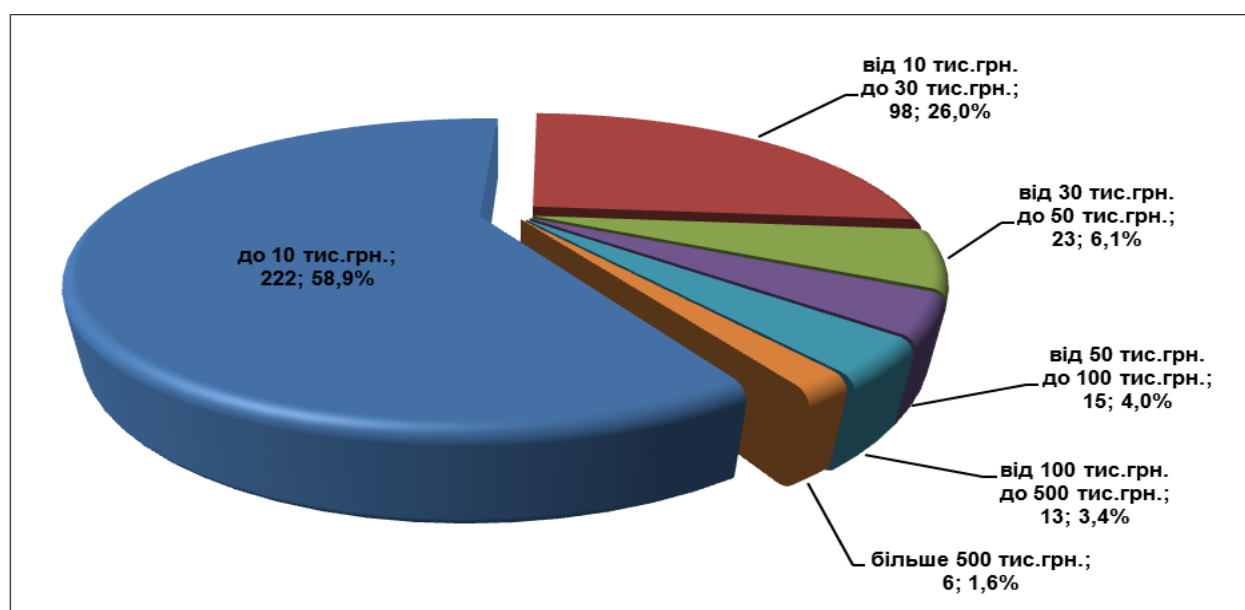

Рис. 8. Групування кредитних спілок за наданими кредитами на одного позичальника станом на 31.12.2015

Із загальної кількості кредитних спілок, які подали звітні дані за 2015 рік, 377 кредитних спілки (95,4%) надали кредити членам спілки. У 222 кредитних спілках (58,9%) середній показник по наданих кредитах на одного позичальника менший 10,0 тис. грн. Питома вага активів таких кредитних спілок у загальному обсязі активів становить 44,2% (910,5 млн. грн.).

У четвертій частині кредитних спілок (98) показник середнього розміру кредиту на 1 позичальника від 10,0 до 30,0 тис. грн. Частка активів таких кредитних спілок у загальному обсязі активів становить 16,4% (338,3 млн. грн.).

У шести кредитних спілках показник середнього розміру кредиту перевищує 500,0 тис. грн.

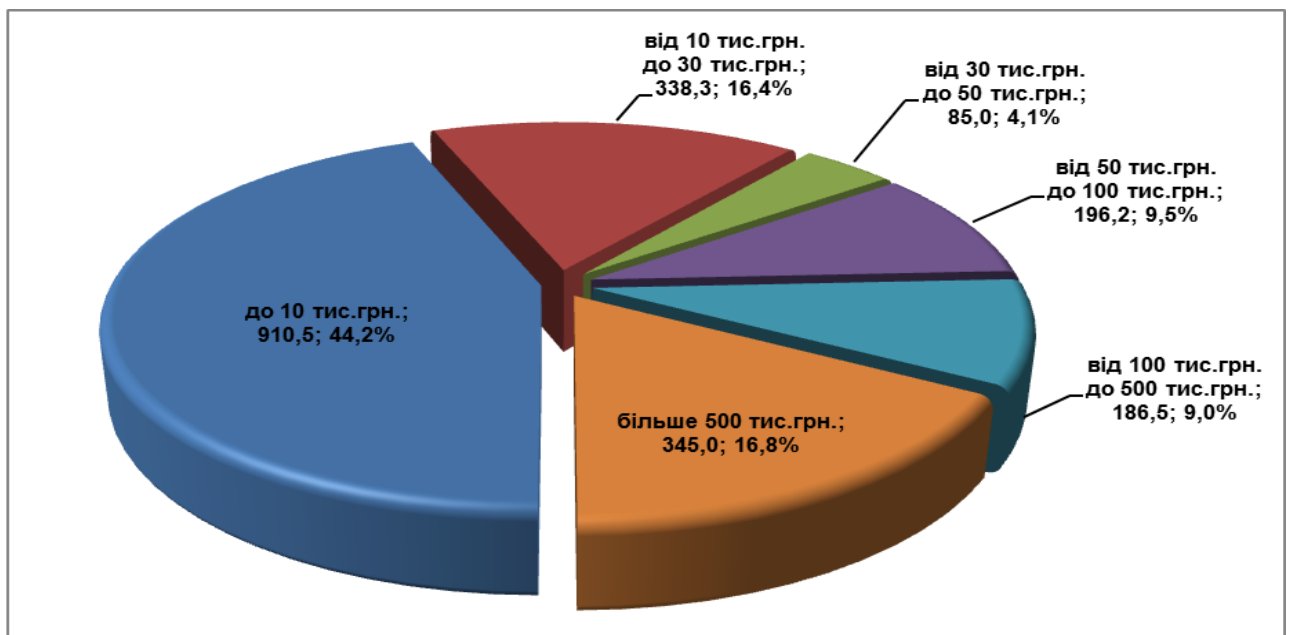

Рис. 9. Групування кредитних спілок за обсягами активів залежно від показника середнього кредиту на 1 позичальника станом на 31.12.2015 (млн. грн.)

Структура заборгованості за простроченими та неповернутими кредитами представлена в табл. 5 та на рис. 10.

Таблиця 5

Структура заборгованості за простроченими та неповернутими кредитами

	Станом на 31.12.2014		Станом на 31.12.2015	
	Сума, млн.грн.	Питома вага, %	Сума, млн.грн.	Питома вага, %
1-й рівень прострочення (31-90 днів)	66,3	14,6	46,0	10,2
2-й рівень прострочення (91-180 днів)	47,9	10,6	30,9	6,8
3-й рівень прострочення (181-365 днів)	55,1	12,1	47,1	10,4
більше 12 місяців	284,7	62,7	327,8	72,6
Всього	454,0	100,0	451,8	100,0

Станом на 31.12.2014 загальна сума заборгованості становить 451,8 млн. грн., що на 2,2 млн. грн. (0,5%) менше, ніж за відповідний період 2014 року. У структурі заборгованості з неповернутих і прострочених кредитів переважають неповернені кредити терміном понад 12 місяців, питома вага яких становить 72,6% (327,8 млн. грн.).

Рис. 10. Питома вага прострочених кредитів у кредитному портфелі кредитних спілок

Показник частки простроченої заборгованості у кредитному портфелі кредитних спілок станом на 31.12.2015 становить 25,4%, що на 2,6 в.п. більше, ніж станом на 31.12.2014.

Найбільший попит мають споживчі кредити 61,3% від суми кредитів (1 100,6 млн. грн.). У складі споживчих кредитів кредити на придбання автотранспорту становлять 3,4% (36,9 млн. грн.); на придбання аудіотехніки, відео та побутової техніки 3,8% (42,1 млн. грн.) та на інші потреби – 92,8% (1 021,6 млн. грн.).

Друге місце посідають кредити, надані на придбання, будівництво та ремонт нерухомого майна – 19,8% (356,0 млн. грн.). Найменшу частку в загальному обсязі виданих кредитів 2,0% (35,9 млн. грн.), як і в попередні періоди, має кредитування ведення фермерських господарств.

Найбільш ризиковими кредитами з огляду на обсяги прострочення платежів є:

- кредити, надані на ведення фермерських господарств (станом на 31.12.2015 середній кредит становить 24,1 тис. грн.). Простроченість понад три місяці мають 36,3% (13,0 млн. грн.).

- комерційні кредити (станом на 31.12.2015 середній кредит становить 29,4 тис. грн.). Простроченість понад три місяці мають 35,0% (49,4 млн. грн.).

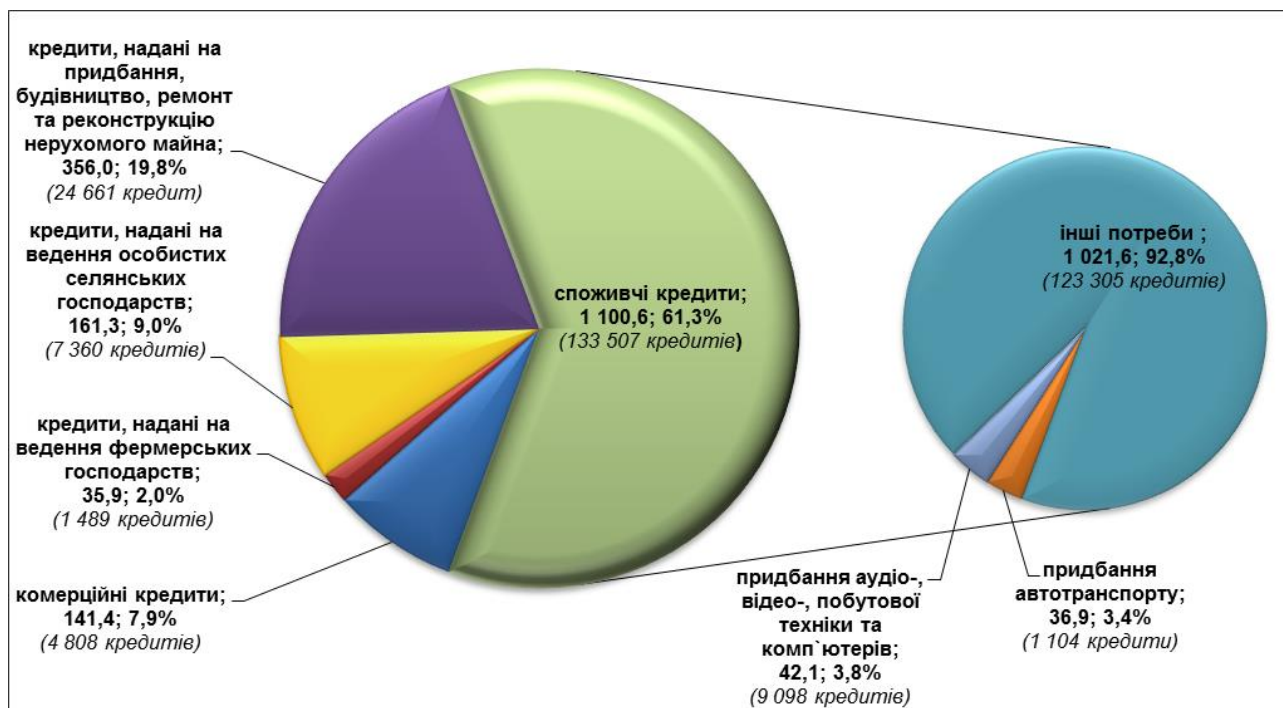

Рис. 11. Структура кредитів за видами станом на 31.12.2015 (млн. грн.)

Діапазон середньозважених відсоткових ставок за кредитами, які надані членам кредитних спілок, досить широкий. Найбільша кількість кредитних спілок 113 (28,6%) надають кредити за середньозваженою ставкою в межах від 40% до 50% річних (табл. 6). Половина кредитних спілок (50,4%) надають своїм членам кредити за відсотковою ставкою в межах від 30% до 50% річних.

Таблиця 6

Розподіл кредитних спілок за середньозваженими відсотковими ставками за кредитами станом на 31.12.2015

Інтервали відсоткових ставок	Кількість кредитних спілок, які подали звітні дані за 2015 рік	Частка від загальної кількості кредитних спілок, %
До 10 %	45	11,4
10% - 20%	18	4,5
20%-30%	30	7,6
30%-40%	86	21,8
40%-50%	113	28,6
50%-60%	64	16,2
60%-70%	26	6,6
70%-80%	1	0,3
Більше 80%	12	3,0
Всього	395	100,0

У структурах кредитного та депозитного портфелів кредитних спілок значні частки припадають на кредити та депозити строком понад 12 місяців та строком від 3 до 12 місяців.

Станом на 31.12.2015 у кредитному портфелі найбільшу частку 49,3% (884,8 млн. грн.) становлять кредити з терміном погашення понад 12 місяців. Також значну частку (48,2%) мають кредити з терміном погашення від 3 до 12

місяців. Частка кредитів з терміном погашення до 3 місяців у загальному кредитному портфелі становить 2,5%.

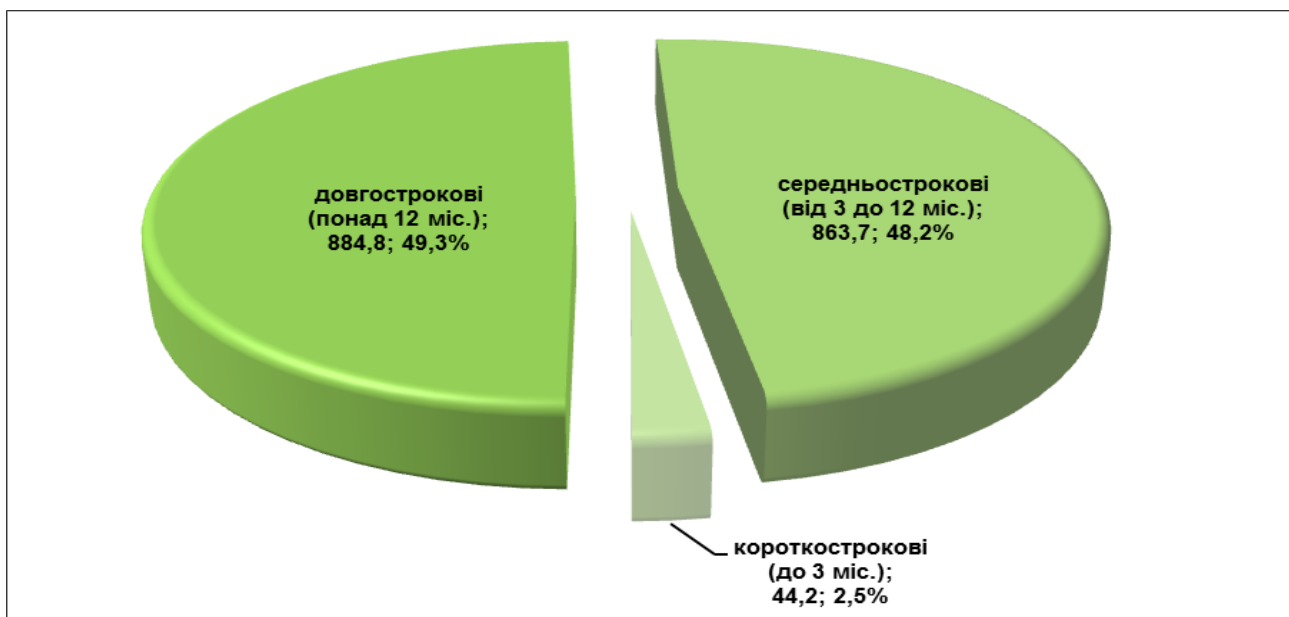

Рис.12. Структура кредитного портфеля кредитних спілок станом на 31.12.2015

У структурі депозитного портфеля кредитних спілок найбільшу частку мають довгострокові внески (вклади) (понад 12 місяців) 60,8% (519,9 млн. грн.), у тому числі внески понад 12 місяців з погашенням у поточному році становлять 270,8 млн. грн. (31,7%). Істотну частку 33,8% (289,3 млн. грн.) становлять середньострокові внески (вклади) на депозитні рахунки (від 3 до 12 місяців). Внески до запитання та внески (вклади) на депозитні рахунки на строк до 3 місяців становлять 1,8% та 3,6% відповідно.

Рис.13. Структура депозитного портфеля кредитних спілок станом на 31.12.2015

Інші кредитні установи

Станом на 31.12.2015 кількість зареєстрованих інших кредитних установ становить 110, що на 18 одиниць, або 19,6% більше даного показника станом на 31.12.2014 (92 одиниці).

Система інших кредитних установ на кінець 2015 року порівняно з кінцем 2014 року демонструвала зростання показників діяльності.

Так, **активи** інших кредитних установ зросли на 37,8% до **17 441,7 млн. грн.** (станом на 31.12.2014 – 12 660,2 млн. грн.).

Капітал збільшився на 19,1% до **3 154,3 млн. грн.** (станом на 31.12.2014 – 2 649,0 млн. грн.).

Обсяг виданих кредитів іншими кредитними установами збільшився на 49,7% до **7 691,0 млн. грн.** (станом на 31.12.2014 – 5 138,5 млн. грн.).

Середньозважена річна процентна ставка за наданими кредитами становить 227,0% (максимальна процента ставка – 732,0%, мінімальна процента ставка - 5,0%).

Основні показники діяльності інших кредитних установ та їх динаміка зображені на рис. 14.

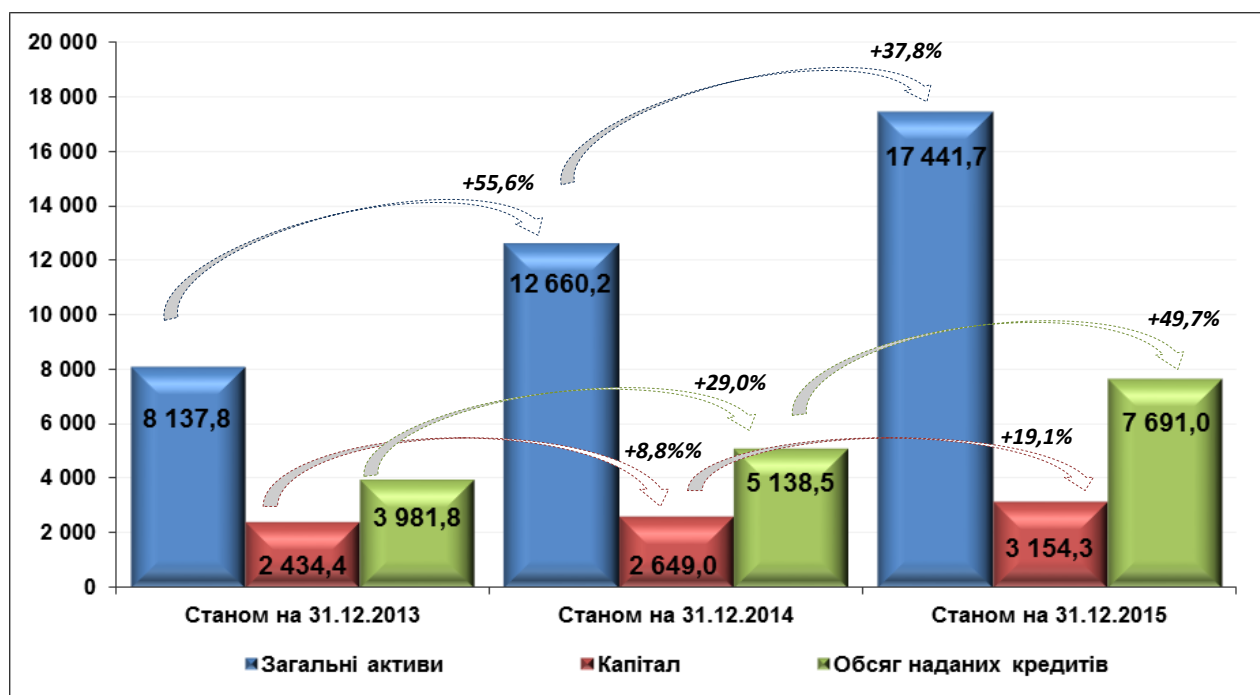

Рис.14. Динаміка основних показників діяльності інших кредитних установ (млн. грн.)

Юридичні особи публічного права

Кількість зареєстрованих юридичних осіб публічного права залишається незмінною - 30 осіб станом на 31.12.2015.

Активи юридичних осіб публічного права станом на 31.12.2015 становлять **7 263,3 млн. грн.** та збільшилися порівняно з аналогічним періодом минулого року на 151,4 млн. грн., або на 2,1% (станом на 31.12.2014 - 7 111,9

млн. грн.). Найбільшу частку в загальних активах (76,1%) становлять активи Державної іпотечної установи (5 531,0 млн. грн.).

Капітал юридичних осіб публічного права становить **1 589,0 млн. грн.** та порівняно з 31.12.2014 збільшився на 117,8 млн. грн., або на 8,0% (станом на 31.12.2014 – 1 471,2 млн. грн.)

Обсяг наданих кредитів юридичними особами публічного права станом на 31.12.2015 становить **2 437,5 млн. грн.**, що на 286,7 млн. грн., або на 10,5% менше, ніж за аналогічний період 2014 року (станом на 31.12.2014 – 2 724,2 млн. грн.).

Середньозважена річна процентна ставка за наданими кредитами становить 6,6%.

Основні показники діяльності юридичних осіб публічного права та їх динаміка зображені на рис. 15.

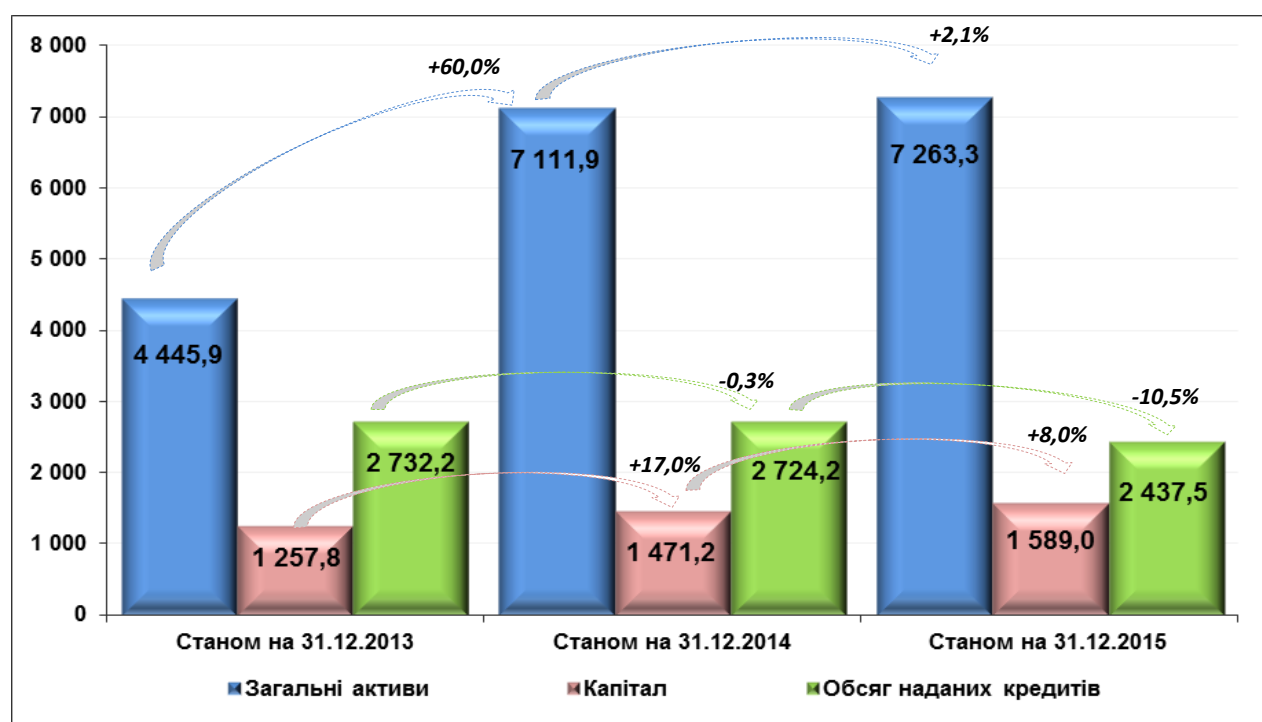

Рис. 15. Динаміка основних показників діяльності юридичних осіб публічного права (млн.грн.)